

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 747. An & qualiter talis renunciatio hæredis noceat hæredibus, quibus alias en adventura.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

dum delata; seu potius spei de ea deferenda; vel jam delata. quæ posterior coincidit cum repudiatione, de qua actum *proced. qq.* Item prout fit in favorem tertii, vel simpliciter in favorem nullius. Item prout fit simplice voluntate solius renunciantis, & sine consensu alterius, vel cum consensu alterius per modum pacti vel conventionis. ita ferè Reiffenst. *h. t. n. 533.* cum Galerat. *de renunc. l. 1. c. 8. n. 6. & seq.*

Quest. 746. An & qualiter valeat renunciatio hereditatis future alicujus adhuc viventis.

1. **R** Esp. Primò : valet & licita est, etiam jurata, renunciatio & conventio circa hereditatem alicujus incerti viventis adhuc, seu in genere, etiam facta in favorem tertii. v. g. his verbis : Renuncio & cedo tibi hereditatem omnem, quæ mihi aliquando obventura est. *Molin. de 7. & 7. Tom. 2. d. 412. & 579.* Sanch. *L. 7. moral. c. 2. n. 31.* Laym. *L. 3. tr. 5. c. 7. num. 3.* cum communi. Arg. *L. ff. pro socio.* ex ea ratione; quia istiusmodi renunciatio; cum nullius certi hereditas specificetur, non continet periculum voti captandæ mortis, ob quod aliàs jura prohibent renunciations & conventiones in favorem tertii super hereditate futura viventis. Quin etiam valet & licet talis renunciatio & conventio super hereditate certi alicujus adhuc viventis, ubi is in eam conventionem consenserit, & hunc consensum suum ad mortem usque non retractavit. quia, cum prohibitio talis renunciationis sit inducta in favorem viventis illius, potestis consentiendo renunciare huic favori suo. *Menoch. conf. 1. n. 166.* Laym. *l. c.* Torre. *de pact. futur. succes. l. 1. 29. n. 1.* cum communi juxta expressum textum. *L. fin. c. de pact.* Atque ita valet conventio, quæ liberi de futura patris viventis hereditate, eo sciente & consentiente ita disponunt seu paciscuntur : si dederis mihi mille florenos, cedo tibi & renuncio omnem hereditatem paternam mihi aliquando obventuram; vel si quis gratis sic renunciet : cedo in favorem hujus vel illius hereditatem paternam aliquando obventuram. *Reiffenst. h. t. num. 536.* modò tamen dictus consensus illius, de cujus hereditate agitur, adsit, dum sit renunciatio, ita ut non sufficiat, illum subsecutum rati haberi. *Torre. l. c. num. 39.* Bolognet. *ad L. fin. c. de pactis. num. 46.* Merend. *controv. l. 1. c. 18. num. 17.* & alii quos citat & sequitur *Reiffenst. h. t. num. 538.* tamen si enim rati habitio retrotrahatur & mandato comparetur juxta *c. rati habitioem. de R. 7. in sexto.* Adeoque efficiat, ut actus præteritus habeatur pro valido, hoc tamen solum locum habet ubi actus cedit in solum præjudicium consentientis; non verò, ubi cedit in præjudicium tertii, vel est contra bonos mores, uti contingit in præsentem. Unde etiam licet is, de cujus hereditate agitur, ab initio facere possit, ut fiat sine delicto vel injuria, non tamen per consensum ex post secutum facere possit, ut actus talis non fuerit factus sine delicto, vel desinat esse delictum. Sufficere nihilominus consensum subsecutum, si renunciatio à principio facta expressè sub rati habitioem illius, de cujus hereditate agitur, bene dicit *Reiffenst. num. 539.* Necesse quoque est, ut dictum in *resp.* talem consensum perseverare ad mortem consentientis. dubium enim non est, quin talis consensus etiam jurato de non revocando illum præstitus, revocari valide, licet non sine perjurio, possit cum effectu, nimirum, ut tali revocatione facta, renunciatio omnino infirmetur. *Sanch. l. c. n. 18.* Alciat.

ad L. fin. de pactis. An verò hic consensus necessariò debeat esse expressus, an sufficiat tacitus, in eo non conveniunt AA. posterius cum aliis tenet *Sanch. l. c. n. 11.* Prius *Merlin. de pignor. l. 1. q. 40. num. 1.* Bolognet. *l. c. num. 46.* Flam. *Parif. & alii,* quos citat & sequitur *Reiffenst. num. 540.* eò quòd velint tacentem non haberi pro consentiente, dum agitur de præjudicio tacentis, quod tamen ad summum videtur verum, dum interior voluntas seu consensus nullo facto exteriò proditur.

2. *Resp.* Secundò : renunciatio vel conventio circa hereditatem unius vel plurium viventium in specie sine hujus vel illorum consensu in favorem alterius est nulla & invalida. ira communis juxta clarum textum. *L. fin. c. de pact.* ubi & ratio additur : nimirum quia istiusmodi pactiones odiosæ videntur, & plenè tristissimi exitus, & contra bonos mores. & hæc, etiam si talis renunciatio juramento confirmata, ut habet communissima, quam tenent *Bolognet. l. c. num. 59.* Bald. *in c. ad nostram de jurejur.* Fachin. *L. 8. c. 72.* Tholof. *syntag. jur. univ. l. 41. num. 13.* Sanch. *l. c. n. 33.* Laym. *L. 3. tr. 5. c. 7. n. 3.* Galerat. *de renunc. l. 3. c. 2. num. 60. & c.* quia juramentum præstitum contra bonos mores non est obligatorium. *Reg. 58. de Reg. 7. in 6.* adeoque actum ideo nullum, quia est contra bonos mores vel jus naturale. §. *sed naturalia. Inst. de jure nat. gent. & civil.* vel quia est in præjudicium tertii. *c. 28. de jurejur.* non reddit validum. multòque minus id faceret consuetudo, si alicubi vigeret, utpote contra jus naturale & foveans peccatum. *c. fin. de consuetud.* unde dum *c. 2. de pact. in 6.* universaliter dicitur, per juramentum convalidari actus aliàs de jure nullos, id intelligendum de actibus jure nullos aliunde, quàm quia sunt contra bonos mores, vel quia foveant peccatum. Dum tamen aliqui in hoc casu præbent consensum, alii non, quia absentes sunt, renunciatio valida est respectu consentientium, invalida quò ad alios; quia est in materia separabili, & utile per inutile non vitiatur. *Reiffenst. num. 545.* cum *Torre. l. c. L. 2. c. 5. n. 67.*

Quest. 747. An & qualiter talis renunciatio heredis noceat ejus heredibus, quibus aliàs hereditas obventura. & qualiter interpretanda, ad quæ & quousque se extendat, & quando expiret renunciatio.

1. **R** Esp. Ad primùm talis renunciatio, quæ v. g. filia accepta dote (quæ aliàs non impedit, quò minus dotata adhuc succedat, cum pater teneatur dotare filiam juxta *L. fin. de dotis promiss.*) valide resignat seu renunciat expressè hereditati pro se & heredibus, juxta valdè probabilem, quam tenent *Surd. l. 1. conf. 133. num. 11. & 12.* Decius. *conf. 118. & in L. pactum. dotal. de collat.* alique citati à Fachin. *L. 3. c. 23.* ex ea ratione, quòd quis quò ad bona & jura sua possit obligare hæredes, & consequenter si ita expressè paciscitur mater, nocet liberis & hi acquiescere debent. Non tamen nocet liberis, si in renunciatione nulla sit factio mentio eorum, matre ante avum & aviam eorum mortua. *Bart. in L. qui superstit. ff. de acquir.* Covar. *in c. quamvis. de pactis. in 6. p. 3. §. 2. num. 4.* Fachin. *l. c.* Azor. *Tom. 2. c. 28. num. 13.* Carpz. *p. 3. c. 35. d. 11. & alii,* quos citat & sequitur. *Reiffenst. num. 547.* contra *Surd. l. c. & Molin. d. 579. num. 4.* hoc nixos fundamento, quòd per hoc, quòd filia ante patrem & matrem suam mortua, adeoque exclusæ ab omni

omni successione, liberi illius non excludantur; cum avo & avia proprio jure succedant. Arg. *L. si quis filio. ff. de injuste ruptio*. Adde, quod filia mortua ante patrem & matrem nunquam fuerit delata hæreditas. quod dictum est de filia, idem dicendum de filio aliisque hæredibus necessariis.

2. Resp. Ad secundum: interpretanda est strictè, prout renunciantini minus præjudiciofa, nec ultra verborum proprietatem aut communem renunciantini consuetudinam extendendo. Carpz. p. 2. c. 46. d. 12. num. 6. Gail. *L. 2. obs. 77. n. 5*. Laym. *l. c. n. 2*. Joan. Torre. *l. c. L. 2. c. 15. n. 87*. Decius. *conf. 352. n. 7*. Reiffent. *n. 548*.

3. Resp. Ad tertium: non extendit se ad bona feudalia, nisi eorum expressa fiat mentio; cum ea non tam jure hæreditario, quam ex pacto primi acquiritoris devolvantur. Covar. *in c. quamvis. de pact. in 6. p. 3. num. 9*. Molin. *d. 579. n. 12*. Laym. *l. c. Sanch. L. 7. mor. c. 7. num. 8*. Menoch. *conf. 16. num. 25*. Neque ad alimenta petenda à patre; cum futuris alimentis renunciare prohibitum per *L. cum his. ff. de aliment. Covar. l. c. p. 2. §. 6. n. 12*. Sanch. *l. c. num. 4*. Menoch. *conf. 71. à num. 5*. Bald. *in L. pactum. c. de collat. q. ult.* Reiffent. *num. 551*. contra alios apud Sanch. Neque ad non acquirendam hæreditatem à fratre aliòve, ad quem hæreditas renunciata pervenit; cum in tali casu non petatur aut acquiratur hæreditas paterna, cui renunciavit, sed fraterna, cui non renunciavit. Sanch. *l. c. num. 6*. Molin. *l. c. num. 20*. Covar. *l. c. p. 3. n. 2*. Menoch. *conf. 332*. Reiffent. *num. 550*.

4. Resp. Ad quartum: quemadmodum universaliter loquendo dispositio conditionalis deficiente conditione est nulla ipso jure, ita etiam renunciatio facta sub conditione evanescit deficiente conditione. Torre. *de pact. futur. success. L. 2. c. 33. §. 40*. Merlin. *decis. 253. num. 5*. Reiffent. *n. 552*. cum communi. Similiter renunciatio facta ex certa causa finali, hac non impleta vel cessante, cessat. Molin. *d. 229. §. 362. num. 12*. Torre. *l. c. c. 33. num. 24. §. seq.* Reiffent. *num. 553*. cum comm. Arg. *L. 1. c. de donat. qua sub mod. §. L. 1. ff. de condit. causâ dat.* De cætero quæ de revocatione repudiationis hæreditatis dicta supra, ea quoque hic locum habere videntur. De renunciationibus, quæ in specie fiunt intuitu ingrediendæ religionis, dicitur infra, ubi de Regularibus.

Quest. 743. Jus accrescendi quid sit & quotuplex.

1. Resp. Primò: jus accrescendi est jus acquirendi portionem deficientis illi, qui suam agnovit, competens ei, propter conjunctionem Tabor. *de jur. accrescend. th. 2*. apud Muller. *in ff. de acquir. vel omitt. hæred. 39. lit. a.* vel aliquantò clariùs: est jus, quo portio vacans adjicitur & accrescit conjuncto ad conservandam hæreditatis indivisibilitatem & testatoris voluntatem. Lauterb. *in ff. de legat. §. fideicom. th. 60*. Sumitur ex *L. 53. §. 1. de acquir.*

2. Dicitur primò: portio seu pars, intellige, hæreditatis vel legati vel fideicommissi, vel donationis causâ mortis; in omnibus enim hisce hæc accrescentia locum habet. Lauterb. *l. c. §. 74*. quin & locus ei est in bonorum possessionibus per *L. 3. §. fin. L. 4. §. 5. de bonor. possess.* Muller. *ad ff. de acquir. th. 39. lit. y.*

3. Dicitur secundò: deficientis: nimirum absentione, omissione, repudiatione, seu vacans. qualis non est, si semel agnita; hæc enim ampliùs

deficere seu vacare, & sic jus accrescendi locum habere non potest. *L. unic. §. 2. ff. §. l. unic. c. quand. non petat.* Lauterb. *l. c.* & sic portionem ex post repudiatam legatario non accedere, ait Idem; sed pro derelicta haberi & cedere occupanti; quamvis in usufructu specialiter constitutum sit contrarium, ut nimirum portio acquisita usufructus relicti accedat alteri usufructuario per *L. 1. §. 3. ff. de usufruct. accresc.*

4. Dicitur tertio: adjicitur seu accrescit: intellige ipso jure sine ullo facto hominis, ita ut, dum accrescentia fit in hæreditate, opus non sit nova hæreditatis aditione. *L. 11. §. 3. ff. de acquir. vel omitt.* Lauterb. *ibid. §. 76*, si tamen portiones vacantes ab aliis possideantur, iisdem actionibus petuntur, quibus jam agnita. Lauterb. *ibidem in fine*. De cætero, ut Idem, iis, quibus acquiritur portio vacans, etiam ignorantibus & invitis, etsi plures sint hæredes, omnibus pro proportione hæreditaria acquiritur. *L. 59 §. 3. ff. de hæred. Instur.* Item cum onere, ita ut ad quod deficiens fuit obligatus, is, qui accrescit, præstare debeat. *L. 10. 16. 122. ff. de legat. 1.* Quò ad legatarios tamen distinguendum, ut conjunctis re etiam invitis fiat; conjunctis verò mixtim tantum volentibus. Lauterb. *cit. §. 76*. cum Vinn. *part. jur. civil. L. 1. c. 58. in fin.* Mathæi. *er. de success. c. 18. th. 21. §. seq.* & quidem re tantum conjunctis sine onere, conjunctis verbis tantum vel mixtim tanquam hæredibus cum onere.

5. Dicitur quartò: conjunctio: unde & jus conjunctionis dicitur. circa quod notandum, conjunctionem illam nihil esse aliud, quam duorum pluriumve ad unam eandemque rem ab uno facta vocatio. §. 8. *Inst. de legat. §. fideicom.* ita ut, dum plures ad diversas res vocati, etsi eadem oratione (v. g. dum Titio legatur una pars fundi, & Cajo altera. vel dum dicitur Titio & Cajo singulos servos lego: dum res eadem legatur duobus, ita ut eorum quilibet in solidum eam accipiat; cum tunc unus rem, alter æstimationem consequatur) non dicuntur propriè conjuncti, & in iis jus accrescendi locum non habet; uti etiam si, à diversis ad rem eandem vocati, vel etiam diverso jure successionis vocentur. v. g. Titio instituto hærede in eadem re, quæ legata est Cajo in testamento. Vide Lauterb. *in ff. de legat. §. fideicom. §. 64*. Fit autem hæc conjunctio vel à lege, unde & legalis dicitur, dum lex plures ad eandem hæreditatem vocat, vel dum jure Prætorio seu ex edicto Prætoris (qui vox viva Juris Civilis dicitur. *L. 8. ff. de §. §. 7.*) pluribus una bonorum possessio defertur. Muller. *ad ff. de acquir. vel omitt. th. 40. lit. a.* habetque ea locum inter plures hæredes, qui ex legis necessitate semper conjuncti videntur, etsi eos testator non conjunxerit; quorum uno partem suam non volente aut potente agnoscere, ea accrescit cohæredi. Lauterb. *l. c. §. 65*. Carpz. *7. F. p. 3. c. 2. d. 17*. Alia ab homine, quando ex dispositione hominis plures ad eandem hæreditatem vel ad idem legatum conjunctim vocantur. Lauterb. *§. 66*. Muller. *l. c. lit. b.* Fitque hæc conjunctio vel verbis tantum, quæ & versalis dicitur, dum una oratione plures ad unam eandemque rem æquis partibus vocantur. v. g. Titio & Cajo æquis partibus lego fundum Tusculanum. Lauterb. *§. 67*. addens, quòd hi, tametsi verbis tantum conjuncti dicantur quòd ad externam verborum conceptionem; re tamen etiam conjuncti videantur, cum ab initio singuli in solidum vocati censeantur, si ad mentem testatoris & ad unius vel alterius deficientis casum respiciamus. Vel fit re tantum, dicta conjunctio realis; dum

lin-